Guía Didáctica

Orientacións para o profesorado

1. - Introdución:

"A saúde – A Prehistoria" é unha unidade didáctica integrada creada por José Manuel Bouzán Matanza nunha licenza por formación para o curso 2018/19 da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

Destinatarios: Centrada nos contidos propios do quinto curso de Educación Primaria pero válida tamén para 6º de E. Primaria o 1º curso de ESO a xeito de repaso e/ou introdución a novos coñecementos sobre os temas aquí tratados.

Áreas e contidos: Abrangue contidos propios das áreas de Ciencias da Natureza, Ciencias Sociais, Matemáticas, Lingua galega e castelá así como conceptos máis propios de temas transversais como o traballo en equipo e contidos pertencentes ás ciencias da computación.

A grandes trazos poderiamos resumir estes contidos como:

Ciencias da Natureza: A sáude, a enfermidade e os seus tipos, diagnóstico.
Lingua galega e castelá: Lectura comprensiva. A webgrafía. O verbo (haber e 1ª conxugación). Palabras simple e compostas. Partición de palabras. A noticia. H intercalada. O guión.
Nestas dúas áreas, independentemente da utilizada para introducir un determinado concepto, trátanse indistintamente aqueles aspectos comúns a ambas as dúas.
Matemáticas: A lonxitude. A capacidade. Taller de problemas. Lóxica matemática.
Ciencias sociais: A Prehistoria. A Prehistoria en Galicia.
Inglés: A varicela. Compresión lectora.
Computación: Inicio á programación: o bucle "repetir mentres".

Ámbito: Baséase fundamentalmente no uso do ordenador (concretamente dun navegador web recente como mozilla firefox, chrome, opera, ou safari) como soporte básico de toda a unidade, aínda que tamén se presentan propostas concretas para o seu desenvolvemento no caderno do alumno ou outros soportes que o docente estime oportuno.

Recoméndase que a unidade sexa executada baixo un servidor web (aínda que non se conte cunha conexión a Internet).

Temporalización: Pensada para, aproximadamente vinte días. Dada a organización máis habitual dos contidos nestes niveis, estímase que o mellor momento durante o curso debería de ser o segundo trimestre (Esta unidade é a número 5 dunha serie de unidades que o mesmo autor creou para o mesmo curso). Non obstante teña presente que calquera dos seus apartados poden constituír un recurso independente e doadamente integrable na súa propia organización.

Interface: Moi sinxelo baseado nun menú despregable, situado na parte superior, dende o cal pódese acceder a cada un dos distintos apartados cun simple clic. Prestouse especial atención a que, nas actividades que puidesen requirir da consulta de texto propio da unidade, aparezan sempre nunha segunda ventá de forma que poida ser minimizada, realizar a consulta oportuna e volver ás actividades. Así mesmo, naqueles grupos de actividades, que se estimou oportuno a posible consulta de algo, colocáronse enlaces a ferramentas "on line" tales como os dicionarios.

Nos seguintes apartados realízase unha descrición detallada de cada un dos distintos apartados. Teña presente que, aínda que aquí se presentan na mesma orde que aparece na unidade, esta foi pensada para ser desenvolvida na aula dende distintos flancos.

2.- A saúde:

2.1.- Os contidos:

Neste apartado tense acceso aos contidos propios do tema comenzan facendo unha distinción dos distintos tipos que nos podemos atopar dentro de cada unha das función vitais (autótrofo – heterótrofo, sexual – asexual...) para logo entrar xa na clasificación nos cinco reinos e os distintos subreinos.

Poña atención aos botóns que aparecen no fondo e á súa funcionalidade:

Aquí pode ir directamente a calquera dos contidos do tema.

Este botón ten unha intención didáctica importante buscando un afianzamento maior do estudado por parte do alumnado, así para a asimilación das palabras clave, un exercicio interesante pode ser que o alumno lea o contido con esas palabras "ocultas"

As frechas permiten unha navegación (independente do menú) ao seguinte/anterior texto.

Nalgúns apartados pode atopar botóns como este que "abren" novos contidos (neste caso unha imaxe).

2.2.- As actividades interactivas:

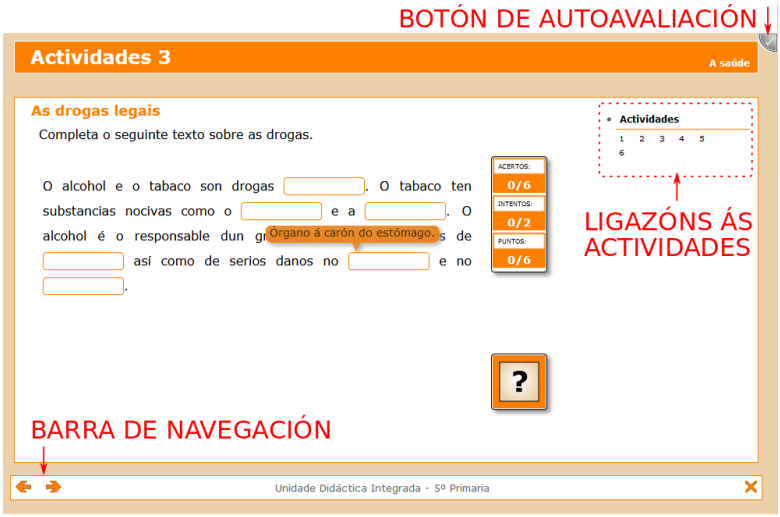

Neste apartado atópanse tamén ligazóns a tres grupos de actividades interactivas, a súa intención é o afianzamento dos conceptos tratados nos puntos que os preceden. Nestes grupos de actividades compre sinalar a barra de navegación que permite pasar á seguinte ou a anterior actividade, as ligazóns directas no menú de "actividades" e o botón de autoavaliación:

Este botón permítelle a alumnado e profesorado ter un informe detallado do realizado en cada grupo de actividades. Premendo nel aparecerá un informe como o da imaxe:

As máquinas

Nº	Actividade	Execucións	Estado	intentos:
1	Os primeiros conceptos	1		1
2	Recordamos	1		0
3	A panca. Elementos	1		
4	Pensamos	2		
5	Clasificamos	2		
6	Pancas no noso corpo	0		0
			2 / 6	

Nº	Inicio	Fin	Estado	intentos:	puntos:
1	0:38	0:38		3	-3
2	0:38	xx:xx		0	0

Onde podemos observar que a actividade número 1 se realizou unha única vez correctamente aínda que houbo un intento con fallo (columna de intentos), así mesmo as actividades catro e cinco foron realizadas dúas veces (columna execucións), se poñemos o cursor do rato enriba do número, no gráfico púxose enriba do número 2 da columna de execucións, exercicio 5, aparece unha subtáboa que nos informa de cada unha das veces que se realizou a actividade, neste caso, por exemplo, a primeira vez, foi realizada incorrectamente acumulando ata tres fallos, a segunda iniciouse pero non finalizado (columna fin con valor xx:xx), icona roda dentada.

2.3.- O gran test:

Test no que se percorren os conceptos básicos tratados, está pensado como axuda "autoavaliativa" unha vez foron tratados todos os puntos.

2.4.- Lapis e papel:

Aquí conta con todo o contido do tema en formato pdf así como unha proposta de actividades (de resposta aberta) para desenvolver nos cadernos.

3.- Prehistoria:

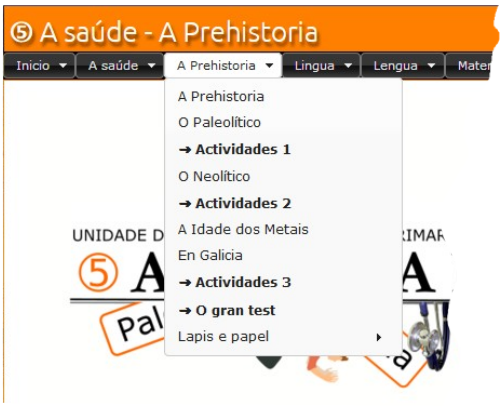

Este apartado presenta unha organización similar ao tema de ciencias naturais.

Parte da organización do estudio da historia para ir vendo as principais características de cada un dos períodos nos que se divide a Prehistoria. Remátase cuns pequenos apuntes de distintos vestixios que hai desta época en Galicia.

Conta con tres bloques de actividades interactivas e o "gran test" que é un repaso xeral dos conceptos traballados.

Igualmente contamos cun esquema e os contidos e unha ficha de traballo para realizar en caderno con preguntas "máis abertas".

4. - Lingua galega:

4.1. Lectura – A peste negra.

Trátase dun texto no que se recollen as supostas orixes desta enfermidade así como a súa extensión polo continente europeo e os intentos que se fixeron por acabar con esta peste.

Ao final do texto recóllese a webgrafía a partir da cal se elaborou o texto e que serve para introducir ao alumnado este término así como o seu uso.

4.2. - O verbo:

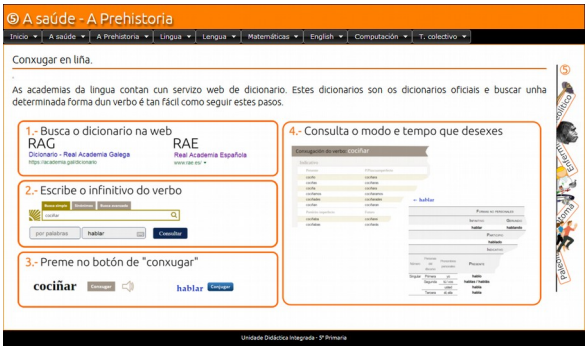

Apartado adicado a este tipo de palabras no que se traballa a primeira conxugación, as clases de verbos así como a súa análise morfolóxica. Conta tamén cun apartado onde se explican os principais pasos para poder consultar a conxugación de calquera verbo tanto en galego como en castelán.

4.3. - Simples e compostas:

Espazo para traballar os dous tipos de palabras.

4.4. - Partición de palabras:

Apartado no que se especifican as principais regras para a partición de palabras ao final de liña.

4.5.- A noticia:

Este apartado conta cun texto interactivo (pondo o cursor do rato sobre as palabras aparece remarcada esa parte na imaxe do xornal) no que se explica as distintas partes dunha noticia.

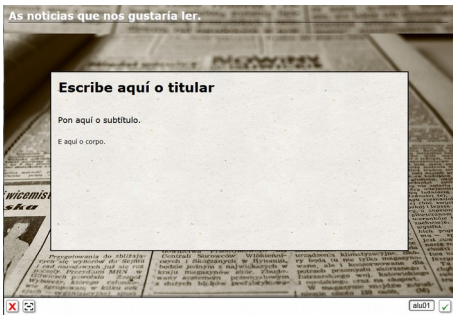

Así mesmo proponse unha actividade colectiva "en liña" onde cada alumno e alumna deberá de redactar e introducir a "noticia que lle gustaría ler". Para cuestións técnicas de como facer que este apartado funcione para o seu alumnado consulte o documento técnico.

5.- Lengua castellana:

Se sigue en este apartado una estructura similar a la de lengua gallega, por lo que se trabajan tanto aspectos iguales como diferenciadores en las dos lenguas.

5.1.- Lectura – El Clan del Oso Cavernario:

La lectura es una adaptación del segundo capítulo de la obra de Jean M. Auel. Con esta lectura se trabaja vocabulario, ortografía y comprensión lectora.

5.2.- El verbo:

Se comienza con la conjugación del verbo haber con la intención de que, a la hora de abordar los tiempos compuestos, sea más fácil para el alumnado.

5.3.- H intercalada:

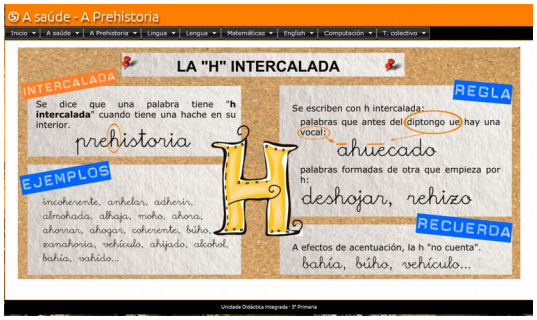

Repaso del uso de estas letra.

5.4.- Simples y compuestas:

Para ser tratado a la par que el mismo apartado en "lingua", donde ya se ha comentado estos dos conceptos.

5.5.- El guión:

Aquí se recogen los usos del guión.

6.- Matemáticas:

6.1.- La longitud: el apartado empieza con una serie de imágenes relacionadas con la longitud y que pueden servir como introdución al concepto. Cada una de estas imágenes tiene un pequeño comentario (pulsando en la flecha que señala hacia arriba) sobre su relación con la longitud.

Sigue el apartado con una explicación y las unidades del Sistema Internacional.

En el apartado de "para medir" encontramos imágenes de diversos "metros".

En "Paso de unidades" se dispone de un espacio interactivo sobre el que poder explicar al alumnado la forma de realizar el paso de una unidad a otra al poder introducir números y "mover la coma".

Además de distintos grupos de actividades en los que se trabajan los disintos conceptos, al final de este apartado se cuenta con un grupo de actividades que parte del visionado inicial de un pequeño vídeo sobre distintas medidas usadas en la antiguedad.

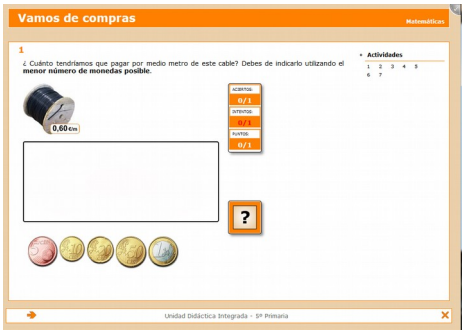

6.2.- La capacidad: apartado con una estructura similar a la de la longitud.

6.3.- Vamos de compras: Conjunto de actividades interactivas en las que el alumno ha de realizar un pago por una compra o indicar la cantidad que ha de ser devuelta después de realizar el pago.

6.4.- Foto-problemas: Aquí deberemos de resolver distintas situaciones obteniendo los datos que nos faltes de las fotos que cada actividad muestra.

6.5.- Acaban en metro: Es un trabajo coloborativo en el que cada alumno ha de buscar una palabra relacionada con las dimensiones y que termine en "-metro" explicando brevemente su utilidad.

6.6.- Investigamos: El alumnado ha de resolver un problema en el que no constan todos los datos, para ello deberá observar la imagen que aparece en la actividad y hacer las averiguaciones necesarias para poder dar una respuesta al problema planteado.

6.7.- Problemas exprés: Se trata de una serie de 8 problemas en los que únicamente se ha de contestar un determinado dato, el reto consiste en "llegar" al problema número 8, ya que se pasa al siguiente problema en el caso de que la respuesta sea la correcta, por lo que no hay auto-evaluación.

6.8.- Medir distancias: consta de un pequeño vídeo en el que se explica como, usando Google maps, podemos realizar "medidas virtuales", estas medidas las emplearemos luego para poder resolver los "desafíos" de este apartado.

6.9.- Taller de problemas: En este caso se tratan distintas situaciones en las que aparecen "datos innecesarios", otras en las que es imposible dar una respuesta ya que "faltan datos" y para finalizar nos encontramos con un texto en el que se abordará "la importancia de las unidades".

6.10.- Por lógica: Actividades encaminadas hacia la práctica de la lógica matemática, en este caso se trabajan series.

6.11.- Lápiz y papel: Ficha de ejercicios y boletín de problemas para realizar en el cuaderno.

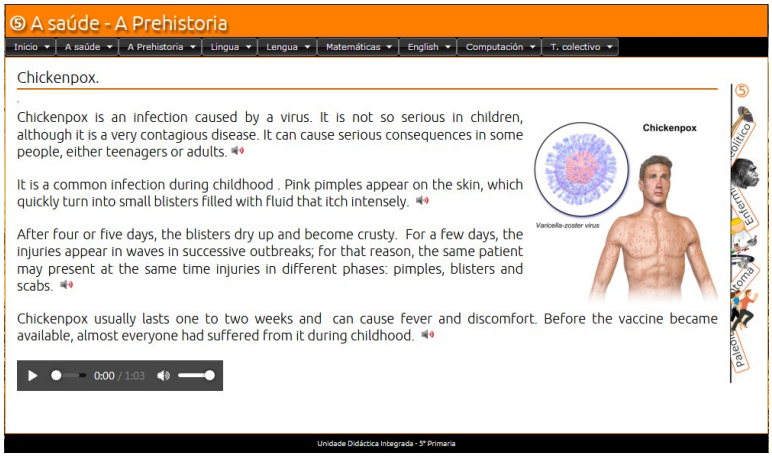

7. - English:

Este apartado é un complemento ao tema de ciencias naturais onde se fai unha pequena explicación dunha enfermidade, a varicela.

Conta cunha actividade de comprensión lectora.

8. - Computación:

Aquí explícase o bucle "repetir mentres" que logo será empregado en diversas situacións nos dous niveis que se propoñen como actividades.

9. - T. colectivo:

Este traballo colectivo precisa dunha xestión de usuarios e que a Unidade estea aloxada baixo un servidor web. Non obstante a proposta de traballo podería ser facilmente realizable por medios máis "tradicionais".

Neste caso cada un e cada unha deberá de investigar sobre unha enfermidade humana, distinta da dos seus compañeiros e compañeiras, da cal deberá de crear unha "ficha en liña" na propia web.